

TYGODNIK WILEŃSZCZYŹNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Edyta Tamošiūnaitė: młodzi ludzie to siła napędowa naszego regionu **str. 2**

■ Wiceminister podaje się do dymisji. Kierował w stanie nietrzeźwości **str. 2**

Rota

■ W Miejscu Pamięci Narodowej – Zułowie uczczono chwałę polskiego oręża **str. 1**

■ XIX Festyn Kultury Polskiej Ziemi Szyrwinkiej **str. 1**

■ Święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Turgielach **str. 1**

PRENUMERATA 2023

Do 19 sierpnia
trwa prenumerata
na wrzesień
2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Święto Rodzin „Witaj Święta Wniebowzięta” w Szumsku

Dożynkowe tradycje na Wileńszczyźnie są żywe

FOT. JERZY KARPOWICZ

Tanecznie, wesoło i rodzinnie było w Szumsku – w tym podwileńskim miasteczku odbyło się XXIII Święto Rodzin „Witaj Święta Wniebowzięta”, w którym udział wzięło około tysiąca osób.

Poprzednie edycje tego festynu organizowane były w Kowalczukach. W tym roku po raz pierwszy imprezę przeniesiono do pobliskiego Szumsku, a nad jej organizacją czuwały: Wileński

Rejonowy Oddział Związku Polaków na Litwie oraz koła ZPL w Kowalczukach, Szumsku i Kienie.

Uroczystości zainauguowała Msza św. w miejscowym kościele św. Michała Archanioła, odpra-

wiona przez proboszcza parafii szumskiej ks. Henryka Naumowicza. Licznie zebrani parafianie i goście dziękowali za tegoroczny urodzaj i opiekę Maryi.

(Dokończenie na str. 5)

Znane są wyniki pierwszych testów wody i ścieków

Znane są już wstępne wyniki badań próbek wód powierzchniowych pobranych podczas pożaru, do którego doszło na terytorium przedsiębiorstwa recyklingu odpadów Ecoservice w Wilnie.

Jak informuje Departament Ochrony Środowiska, w wylocie do Wilii wykryto przekroczenia maksymalnych chwilowych stężeń substancji zawieszonych (cząstek substancji mineralnych lub orga-

(Dokończenie na str. 7)

Zakończył się festiwal „Muzyka w Pałacu Balińskich” Jedno z najpiękniejszych wydarzeń kulturalnych

FOT. SALCINKALIT

W niedzielę, 13 sierpnia, w pałacu Balińskich w Jaszunach odbył się koncert finałowy festiwalu „Muzyka w Pałacu Balińskich”. Był to siódmy koncert tegorocznego festiwalu.

(Dokończenie na str. 4)

Nad jeziorem Oświe odbyła się zabawa taneczna „Na weselną nutę”

W niedzielę, 13 sierpnia, we wsi Bieliszki, nad brzegiem malowniczego jeziora Oświe, odbyło się wyjątkowe wydarzenie muzyczno-taneczne pt. „Na weselną nutę”.

Swoją obecnością na święcie zaszczylił prezes ZPL i AWPL,

poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski, który podziękował za wspaniałą organizację wydarzenia, podkreślając, że było to możliwe dzięki współpracy wielu osób: gospodarzy ziemi, muzyków. Przypomniawszy także, że terytorium, na którym

odbyła się zabawa zostało uporządkowane przez ZPL i AWPL, dzięki czemu teraz w piękny sposób mogą korzystać z niego i inni.

W wydarzeniu wzięli udział soliści oraz zespoły z całej Wileńszczyzny. Imprezę uświetlili swoim udziałem również zaproszeni goście: „Mrija Band” z Ukrainy, Aleksandr Bielkin i grupa „The Road Band” oraz „Sigmute Live Band” z Wilna.

Po niezapomnianym koncercie wszyscy kontynuowali świetną zabawę na dyskotekę prowadzonej przez DJ Jeriomasa.

Organizatorem zabawy było Stowarzyszenie Muzyków Wileńszczyzny.

Fot. Waldemar Dowejko

Na litewskich drogach będzie pojawi się więcej mierników prędkości

Dyrekcja Dróg Samochodowych ma kontynuować instalację mierników prędkości najazdowej i średniej w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W latach 2023-2024 na litewskich drogach planowane jest zainstalowanie 6 mierników prędkości najazdowej i 54 systemów

pomiaru prędkości średniej, zaczynając od najbardziej niebezpiecznych miejsc.

Obecnie na litewskich drogach o znaczeniu państwowym zainstalowano 72 mierniki prędkości najazdowej i 131 systemów pomiaru średniej prędkości. Miejsca, w których zostaną zainstalowane nowe prędkościomierze,

można znaleźć na stronie LAKD greičio kontrolės priemonės (ktvis.lt).

Decyzje w sprawie miejsca ustawiania mierników prędkości, są podejmowane według specjalnej metodyki – po przeanalizowaniu statystyk wypadków śmiertelnych.

Na podst. lakd.lt

Paliwa na stacjach znów podrożały

Średnie ceny paliw na Litwie wzrosły w ciągu tygodnia o około 4 proc. Choć ceny paliw rosły trzeci tydzień z rzędu, ich ceny w naszym kraju są nadal o 0,04-0,17 euro za litr niższe niż na Łotwie i w Estonii – informuje Litewska Agencja Energetyki.

W ciągu tygodnia, 31 lipca-7 sierpnia, średnia cena oleju napędowego wzrosła we wszystkich porównywanych krajach regio-

nu Morza Bałtyckiego (o 0,4-5,9 proc.), z wyjątkiem Łotwy, gdzie średnia cena spadła (1,9 proc.).

Średnia cena benzyny wzrosła w ciągu tygodnia tylko na Litwie i w Polsce (odpowiednio o 2,5 proc. i 0,2 proc.). Średnia cena benzyny na Litwie 31 lipca-7 sierpnia wyniosła 1,55 euro/l. W Polsce średnia cena benzyny jest o 0,06 euro/l niższa niż w naszym kraju i sięga 1,49 euro/l. Dla porównania w Estonii wynosi

ona 1,72 euro/l i jest o 0,17 euro/l wyższa niż na Litwie.

W analizowanym okresie średnia cena benzyny tylko w krajach bałtyckich są niższe (o 11-13 proc.) niż rok temu. Średnia cena oleju napędowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy spadła we wszystkich porównywanych krajach o 5-17 proc. W tym okresie średnia cena paliwa spadła najbardziej na Litwie i Łotwie.

Na podst. ena.lt

Wiceminister podaje się do dymisji. Kierował w stanie nietrzeźwości

Wiceminister spraw zagranicznych Mantas Adomėnas podaje się do dymisji. Polityk przyznał, że prowadził samochód pod wpływem alkoholu i dlatego zdecydował się złożyć rezygnację ze stanowiska – donosi agencja informacyjna ELTA.

„Popelnilem wielki i niewybaczalny błąd – prowadziłem po pijanemu. W związku z tym składam rezygnację z funkcji wiceministra spraw zagranicznych” – napisał w sobotę, 12 sierpnia, na swoim koncie na Facebooku Adomėnas.

Polityk przyznał się, że po wczorajszym spotkaniu z przyjaciółmi, które trwało do późna, pospał siedem godzin i sądząc, że jest trzeźwy, pojechał autem nad oddalone o 3 km jezioro, aby popływać. „Okazało się, że myliłem – policja sprawdziła mnie w drodze powrotnej i stwierdziła 0,62 promila alkoholu we krwi – powiadomił polityk, przepraszając wszystkich, których zawiódł swoimi czynami.

Mantas Adomėnas był wiceministrem spraw zagranicznych od grudnia 2020 roku. W latach

2000-2018 był członkiem Związku Ojczyzny-Litewskich Chrześcijańskich Demokratów. W 2018 roku został usunięty z partii w związku z możliwymi powiązaniem z koncernem „MG Baltic”, podejrzanym w sprawie korupcyjnej.

Fot. en.wikipedia.org/ Johannes Jansson

Edyta Tamošiūnaitė: młodzi ludzie to siła napędowa naszego rejonu

Międzynarodowy Dzień Młodzieży przypadł w tym roku 12 sierpnia. Z tej okazji w Samorządzie Rejonu Wileńskiego odbyło się spotkanie z pracującą tu młodzieżą. W spotkaniu wzięła udział wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, która złożyła życzenia młodzieży z okazji ich święta.

– Młodzi ludzie to siła napędowa naszego rejonu, którzy dzięki swojej pasji i zaangażowaniu rozwijają nasz rejon. Chcemy, żeby nasz samorząd spełniał oczekiwania młodzieży, dlatego będziemy wzmocniać politykę młodzieżową. Dzień młodzieży to wspaniała okazja, by uczcić działania i inicjatywy młodych ludzi na rzecz naszego rejonu oraz uczcić ich znaczący udział w życiu społecznym, bo właśnie młodzież będzie kształtować naszą rzeczywistość przyszłości – mówi wicemer rejonu wileńskiego z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Edyta Tamošiūnaitė, która zarządza w samorządzie obszarami zdrowia, sportu, turystyki, kultury i spraw młodzieżowych.

Podczas spotkania wręczono upominki, a po spotkaniu wszyscy chętni wraz z wicemer udali się do Parku Europy, gdzie został posadzony dąb, który symbolizuje młodość, zdrowie, wytrzymałość.

Fot. Wiktor Jusiel

Wraz ze zbliżającą się jesienią liczba osób poszukujących mieszkania do wynajęcia podwoiła się

Studenci przenoszą się do dużych miast, a część osób wraca po wakacjach do pracy, dlatego specjaliści obserwują w sierpniu ożywienie na rynku wynajmu mieszkań. Niektórzy eksperci rynku nieruchomości (NT) twierdzą, że mimo to chętnych na wynajem mieszkania jest mniej niż przed pandemią koronawirusa.

Podobnie jak poprzednio, największą popularnością cieszą się obecnie mieszkania jedno- i dwupokojowe. Po pandemii Covid-19 zmieniły się oczekiwania wynajmujących co do wyposażenia mieszkań: niezwykle ważne stały się udogodnienia – zmywarka do naczyń, izolacja dźwiękowa, miejsce do pracy.

Kolejną zmianą jest to, że często najemcy chcą podpisywać umowy najmu nie na cały rok, a np. od września do czerwca. Może to być związane z oszczędzaniem lub wzrostem kosztów mediów.

Specjaliści zauważają także, że w ostatnim czasie rosną oczekiwania osób poszukujących mieszkania.

Według danych portalu „Aruodas.lt” ceny najmu wyraźnie wzrosły w ubiegłym roku, najbardziej w okresie maj-sierpień. W lipcu br. w porównaniu z okresem sprzed roku średnie ceny najmu były niższe w Wilnie i Kłajpedzie, a wyższe w Kownie.

Jak informuje portal, obecnie rośnie podaż mieszkań na wynajem – w lipcu, w porównaniu z analogicznym okresem rok temu, była ona o około 40 proc. większa, a na początku sierpnia liczba aktywnych ogłoszeń dotyczących najmu mieszkania była jeszcze wyższa niż w połowie lipca - przekroczyła 2,6 tysięcy.

Na podst. BNS

Import gazu na Litwę wzrósł o 51 proc.

W 2022 roku uczestnicy rynku importowali na Litwę 36,6 TWh gazu ziemnego, tj. o 50,59 proc. więcej niż w 2021 roku (24,3 TWh) – wynika z danych Państwowej Służby Regulacji Energetyki (VERT).

Tymczasem koszt importowanego gazu ziemnego wyniósł 4,529 mld euro, tj. 5,5 razy więcej niż w 2021 roku (828 mln euro).

Średnia ważona cena gazu ziemnego z importu w 2022 roku wyniosła 125,64 euro/MWh, czyli 3,4 razy więcej niż w 2021 roku (36,81 euro/MWh).

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

W Wilnie na miejsca w przedszkolach wciąż czeka 1200 dzieci, klasy w szkołach są przepelnione

Wraz ze zbliżającą się jesienią na miejsca w stołecznych przedszkolach czeka prawie 1200 dzieci. Urząd Miasta Wilna zwraca uwagę, że w placówkach wychowania przedszkolnego obecnie dostępnych jest tylko 700 miejsc i przypomina o możliwych alternatywach.

Obecnie w stołecznych przedszkolach jest ponad 700 wolnych miejsc: głównie w placówkach w Szeszkini, Leszczyniakach, na Nowym Świecie, na Nowym Mieście oraz w Żyrmunach.

Część dzieci dostała już miejsce w takim czy innym przedszkolu, ale rodzice czekają na to, które jest wyżej na ich liście priorytetów, bo lokalizacja przydzielonej placówki z różnych względów im nie odpowiada. Stołeczny samorząd oferuje bezpłatne miejsca w innych przedszkolach, sugeruje się również skorzystanie z miesięcznej rekompensaty udzielanej przez

samorząd rodzicom posyłającym dzieci do prywatnych przedszkoli. Jej wysokość wynosi 120 euro miesięcznie na jedno dziecko.

Z kolei jeśli chodzi o szkoły podstawowe, problemem są przepelnione klasy. Niektóre szkoły mają 25-26 uczniów w klasach szkoły podstawowej (nie powinno być więcej niż 24) i 31-

32 uczniów w klasach starszych (tam powinno być nie więcej niż 30 uczniów w klasie).

W rezultacie w stolicy w najbliższych latach ma być siedem kolejnych szkół: w dzielnicy Taranda, Werki, Poszylajcie, Zameczek, Kalnėnai oraz w Kolonii Wileńskiej.

Na podst. ELTA

Reforma służby wojskowej. Studenci musieliby przerwać studia i iść do wojska

Ministerstwo Obrony Kraju inicjuje zmiany w systemie poboru do wojska (PPKT) i przekazało do uzgodnienia innym instytucjom projekt nowelizacji ustawy o poborze.

Resort obrony informuje, że po wielu dyskusjach z różnymi grupami społeczeństwa, studentami i przedstawicielami uczelni zdecydowano, jakie działania zwiększą atrakcyjność służby wojskowej, przygotowują więcej młodszych oficerów i brakują-

cych specjalistów oraz przyciągną młodych ludzi do zawodowej służby wojskowej.

Jedną z najważniejszych zmian nowego modelu jest to, że obowiązkowej służby w wojsku nie można byłoby odłożyć na później.

Służba w wojsku byłaby również obowiązkowa dla studiującej młodzieży. Co prawda, studenci mogliby wybrać najbardziej akceptowalną formę służby: przerwać studia i odbyć 9-miesięczną służbę lub studiować i odbyć

służbę wojskową w częściach w weekendy lub w wakacje.

Młodzi ludzie, którzy zdobyli zawody, których brakuje w Wojsku Litewskim (inżynierowie różnych dziedzin, lekarze, informatycy i inni), byłiby powołani do służby nie później niż 2 lata po ukończeniu studiów. Służba większości poborowych trwałaby nadal 9 miesięcy, ale biorąc pod uwagę potrzeby armii litewskiej, okres służby mógłby zostać skrócony, ale nie więcej niż o 3 miesiące.

Skutki pożaru odpadów w Wilnie

Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) podało zaktualizowane zalecenia mieszkańcom, dotyczące następstw pożaru odpadów przy ul. Gariūnų 71 w Wilnie.

Według badań, przeprowadzonych przez Agencję Ochrony Środowiska (AAA), największe zanieczyszczenie odnotowano w promieniu 400

metrów od miejsca pożaru, a w promieniu 3 kilometrów nie wykryto podwyższonego stężenia zanieczyszczeń.

Specjaliści NVSC przypominają mieszkańcom, mieszkającym w pobliżu miejsca pożaru i uprawiającym warzywa i owoce, że jak zwykle zarówno owoce, jak i warzywa przed spożyciem należy dobrze umyć wodą, a jeśli to

możliwe, zaleca się również obrać ze skórki. Tymczasem ci, którzy mają studnie, powinni monitorować jakość wody, a jeśli zauważą zmiany – powiadomić Państwową Służbę Żywności i Weterynarii.

Jeśli jest podejrzenie, że się zatrueś, źle się czujesz, zaleca się natychmiast zwrócić się do lekarza.

Na podst. nvsc.lt

W Wilnie będzie jeszcze więcej kontenerów na odpady tekstylne

W Wilnie od 2020 roku organizowana jest zbiórka odpadów tekstylnych od mieszkańców. Wówczas w pobliżu stołecznych centrów handlowych i innych miejsc publicznych postawiono łącznie 105 pojemników do zbiórki tekstyliów.

W związku ze wzrostem świadomości i odpowiedzialności społecznej w kwestii segregacji odpadów, Wilno zakupiło dodatkowo 250 pojemników na odpady tekstylne. W najbliższym czasie staną one obok centrów handlowych i w innych przestrzeniach publicz-

nych stolicy – donosi wileński samorząd.

Pojemniki na odpady tekstylne przeznaczone są do zbierania odzieży, obuwia, pościeli, zabawek miękkich (pluszowych, tkaninowych), firanek i innych odpadów tekstylnych. Odpady te muszą być czyste, schludne i zapakowane w worki. Część zebranych odpadów tekstylnych zostanie wysegregowana i ponownie wykorzystana – do przetworzenia lub wywozu (eksportu) do ponownego wykorzystania, druga część zostanie poddana recyklingowi.

Pozostała ilość, która nie nadaje się do recyklingu lub wykorzystania, zostanie spalona i zamieniona na energię.

Wyborem miejsc do umieszczenia kontenerów tekstylnych oraz obsługą kontenerów zarządza spółka samorządowa „Vilniaus atliekų sistemas administratorius”. Harmonogram obsługi kontenerów tekstylnych i informacje o miejscach rozmieszczenia kontenerów tekstylnych znajdziesz na stronie <https://vasa.lt/atlieku-isvezimo-grafikai>

Na podst. vilnius.lt

W aptekach w Wilnie i Kownie już są paczkomaty

W Wilnie i Kownie zaczęły działać pierwsze w kraju paczkomaty w aptekach. Zainstalowała je sieć aptek „Gintarinė vaistinė”.

„Z badań wynika, że prawie 60 proc. klientów e-aptek preferuje odbiór zamówionego towaru w aptece. Aby klienci nie musieli już czekać w kolejce po odbiór zamówionych towarów, a farmaceuci mogli skoncentrować się na obsłudze klienta i konsultacjach, postanowiliśmy jako pierwsi na Litwie zainstalować paczkomaty bezpośrednio w aptekach. Robiąc zakupy w aptece internetowej będzie można wybrać odbiór z paczkomatu w aptece bez opłaty za dostawę” – komentuje nową usługę Rūta Bagdonavičienė, szefowa sieci aptek „Gintarinė vaistinė”.

W Kownie paczkomat postawiono wewnątrz apteki przy al. Savanorių 375 – w razie potrzeby farmaceuta będzie mógł udzielić konsultacji.

Tymczasem w Wilnie paczkomat ulokowano na zewnątrz apteki przy ul. Lukšio 34. Będzie można z niego odebrać towar całodobowo w dogodnym dla klienta terminie.

System odbioru produktów w nowych paczkomatach działa tak samo, jak przy wyborze zwykłego paczkomatu. Konsultacja farmaceutyczna dotycząca zakupionych leków bez recepty udzielana jest

telefonicznie w momencie składania zamówienia – tak jak dotychczas klient otrzyma powiadomienie, że do niego zadzwoni farmaceuta. W paczkomatach w aptekach można również odebrać też leki na receptę, zamówione przez system e.sveikata.

Na podst. gintarine.lt

Szef Straży Granicznej: zamierzamy zwiększyć liczbę funkcjonariuszy na granicy z Białorusią

Sytuacja na granicy z Białorusią i Rosją jest napięta, ale stabilna – powiedział szef Państwowej Straży Granicznej (VSAT) Rustamas Liubajewas. Według niego prawdopodobieństwo prowokacji pozostaje wysokie ze względu na stacjonujących na Białorusi najemników Grupy Wagnera, dlatego rozważane jest skierowanie większej liczby strażników granicznych na granicę z Białorusią.

Choć zaznaczył, że obecnie stosowane środki bezpieczeństwa na granicy z Białorusią są odpowiednie, a VSAT jest gotowy do rozmieszczenia dodatkowych sił w bardzo krótkim czasie, powiedział, że podjęto decyzje w sprawie zwiększenia liczby funkcjonariuszy na wschodniej granicy kraju. Ale nie sprecyzował, ilu jeszcze funkcjonariuszy zostanie przeniesionych na białoruską granicę.

Szef VSAT podkreślił też, że strażnicy graniczni są przygotowani na różne scenariusze prowokacji i są szkoleni.

Według VSAT, na Białorusi może przebywać obecnie około 4,5 tys. wagnerowców. Zaznaczył jednak, że wspólne ćwiczenia wagnerowców białoruskiej armii przy granicy z Polską nie stwarzają istotnego zagrożenia.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Naukowcy opracowali probiotyk do leczenia stwardnienia rozsianego

Biotechnolodzy z Brigham and Women's Hospital opracowali probiotyk, który hamuje w mózgu autozapalne reakcje prowadzące do stwardnienia rozsianego.

W testach na zwierzętach nowa metoda okazała się skuteczniejsza i bezpieczniejsza od standardowych leków. Dr Francisco Quintana, główny autor badania opisanego w periodyku „Nature”, mówi, że zmodyfikowane probiotyki mogą rewolucjonizować sposób leczenia chorób przewlekłych. Opracowane przez biotechnologów bakterie produkują w jelicie lek, oddziałujący na mózg osób ze stwardnieniem rozsianym. Dzięki temu stężenie terapeutycznej substancji we krwi może być dużo stabilniejsze.

Na podst. APW

NOWINY znad Solczy

Jedno z najpiękniejszych wydarzeń kulturalnych

(Dokończenie ze str. 1)

Podczas koncertu finałowego wyjątkowy program wykonało jedyne trio profesjonalnych wokalistów jazzowych na Litwie – „The Ditties”. Veronika Čičinskaitė-Golovanova, Rūta Švipaitė, Rūta Jakulytė-Valčiukienė, którym na klawiszach akompaniuje Dmitrij Golovanov, od 11 lat wykonują muzykę retro jazz i swing.

Świetny program koncertu, wspaniałe otoczenie i dobra pogoda zgromadziły niezwykle liczne grono widzów. Organizatorzy imprezy – Solecznicki Ośrodek Kultury – przygotowali 510 miejsc siedzących. Wszystkie były zajęte, a wiele osób przyzwyczało się już do oglądania koncertów siedząc wygodnie na trawniku.

Festiwal „Muzyka na Jaszuiskim Dworze” stał się już tradycją, jednym z najpiękniejszych wydarzeń w kalendarzu imprez kulturalnych rejonu solecznickiego, wydarzeniem, które nie tyl-

ko skupia melomanów, ale także cały region.

Organizatorzy festiwalu:

- Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego
- Litewska Filharmonia Narodowa

Festiwal finansowali:

- Samorząd Rejonu Solecznickiego,
- Ministerstwo Kultury Republiki Litewskiej,
- Litewska Rada Kultury,
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów RP
- Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego”
- AB „Actas”

„Projekt jest finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za granicą 2023”

Pożegnanie lata

27-08-2023
stadion w Czużekompiach

w programie:

14.00 - Msza św.
15.00 - koncert
zabawy dla dzieci
(targ dziecięcy, dmuchaniec, warsztaty, animatorzy),
podczas imprezy starosta Gierwiszek
będzie częstował zupą rybną

Wykonawcy koncertu:
Zespół Gracioso
Elizabeth Olshay
muzykanci: Wiktor i Edward

Zespół Pieśni i Tańca „Ejszyszcianie” w Trójmieście

Wypoczynkowo-poznawcza wycieczka

W dniach 23-28 lipca br. odbyła się wypoczynkowo-poznawcza wycieczka pod hasłem „Wszystko tu się kończy i zaczyna – Gdańsk-Sopot-Gdynia” dla członków zespołu „Ejszyszcianie”, ich rodzin i przyjaciół.

W ramach pobytu grupa miała doskonale zorganizowany plan zwiedzania i odpoczynku, a pogoda dopisała w ten sposób, iż oprócz plażowania udało się zwiedzić wiele wspaniałych i uroczych miejsc.

Zwiedzanie z przewodnikiem rozpoczęło się od Westerplatte, następnie statkiem przepłynęliśmy wzdłuż okolic Stoczni Gdańskiej, terenów portowych i Wisłoujścia. Dalej przy interesującym opowiadaniu przewodnika zobaczyliśmy Wyspę Spichlerzy, Port nad Motławą, Zieloną Bramę, Długi Targ, Ratusz Głównego Miasta, Fontannę Neptuna, a na zakończenie tego dnia były Fortyfikacje Góry Gradowej z piękną panoramą Gdańska.

W kolejnym dniu zwiedzania na szlaku była Archikatedra w Oliwie, gdzie wysłuchaliśmy koncertu muzyki organowej oraz zachwycaliśmy się pięknem parku oliwskiego, po czym przenieśliśmy się do Gdyni, by zwiedzić najważniejsze obiekty. Przy wejściu na Górę Kamienną była okazja zespołowi „Ejszyszcianie” zaśpiewać kilka piosenek, co przyciągnęło uwagę wielu zwiedzających i zebrało sporo oklasków.

Nie sposób było ominąć Placu Solidarności, Pomnik Poległych Stoczniowców, Bramę nr 2, Salę BHP – miejsca, gdzie rozpoczęła się walka o wyzwolenie od reżimu komunistycznego.

Nie obyło się też bez odwiedzenia Sopotu i słynnego molo, a dzięki opowiadaniom przewodnika, każde miejsce coraz bardziej otwierało swe tajemnice i zapamięta się na długo.

W ostatnim dniu pobytu w

Trójmieście uczestnicy wycieczki odwiedzili Sanktuarium Świętego Jana Pawła II w Gdańsku-Zaspie, gdzie też się mieści Gdański Ośrodek Dokumentacji Nauczania Jana Pawła II, w którym wyświetlono film o pobycie Ojca św. Jana Pawła II, który przemawiał do milionowej rzeszy wiernych.

Wracając przez warmińskie tereny oddaliśmy hołd Matce Bożej w Sanktuarium w Gietrzwałdzie. Zrobione zdjęcia nie potrafią przekazać jak wiele wrażeń mieli uczestnicy tego wyjazdu.

Ogromne podziękowania za pokrycie kosztów przejazdu kierujemy pod adresem Ambasady RP w Wilnie oraz wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do organizacji tego wyjazdu.

Krzysztof Gotowiecki,
organizator imprez kulturalnych przy Centrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach

Dziewieniszczanie gościli w Polsce

Na zaproszenie Fundacji Rodakom na Kresach w dniach 29 lipca – 2 sierpnia 20-osobowa grupa mieszkańców gminy dziewieniskiej gościła w Łomiankach.

W pierwszym dniu pobytu byliśmy gościnnie spotkani przez prezesa organizacji Wojcie-

cha Sarnowskiego i jego małżonkę Małgorzatę Sarnowską, księżdzę proboszcza parafii Świętej Dziewicy Męczennicy Małgorzaty Dariusza Koska oraz mieszkańców Łomianek.

W toku pobytu zwiedziliśmy pałac w Wilanowie, Łazienki

Królewskie oraz Muzeum Powstania Warszawskiego, Zamek Królewski w Warszawie.

Serdecznie dziękujemy Fundacji Rodakom na Kresach za treściwy pobyt w Polsce, a Samorządowi Rejonu Solecznickiego za dofinansowanie transportu.

Solczanie na międzynarodowym turnieju w Pułtusku

Emocjonalne zawody

28-30 lipca br. w Pułtusku odbywał się XV Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Young Football Cup 2023. Na stadionie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji rywalizowała polonijna młodzież i polscy piłkarze, rocznika 2012 i młodszy.

W zawodach wzięli udział również przedstawiciele rejonu solecznickiego – FK Ketera. O

uczestnictwo drużyny w turnieju zadbali mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz oraz wiceprezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Krzysztof Łachmański.

W polonijnym święcie sportowym wzięły udział drużyny z Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Mołdawii oraz Polski. Po pełnych emocjach rozgrywkach wyłoniono najlepsze drużyny, przyznano również in-

dywidualne nagrody dla zawodników. Solecznicka drużyna zajęła 4. miejsce, ustępując AP Reissa Ślesin (1 miejsce), Daugavpils FS (2 miejsce), KS Pogoń Nowe Skalmierzyce (3 miejsce).

Ze spotkania młodociani piłkarze przywieźli pamiątki oraz wiele wspaniałych wrażeń. Koszty transportu uczestnikom pokrył Samorząd Rejonu Solecznickiego.

Dożynkowe tradycje na Wileńszczyźnie są żywe

(Dokończenie ze str. 1)

Przed ołtarzem ustawiono wykonane przez miejscowe gospodynie piękne wieńce dożynkowe, bukiety zielne, chleb oraz owoce.

Po wspólnej modlitwie mieszkańcy bawili się na festynie dożynkowej i rodzinnej. – Zebraliśmy się dzisiaj tu tak licznie, aby kultywować tradycje święta Wniebowzięcia i za plony podziękować

ków na Litwie i Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski.

– Odbývająca się po raz 23. „Witaj Święta Wniebowzięta”, jak i inne organizowane przez ZPL festyny kultury polskiej, to wymowne święto, bo jest połączeniem wielu ważnych wątków dla

uroczyście – witając zebranych powiedziała Krystyna Najmowicz, jedna z organizatorek święta. Zaproszony na plenerową scenę ks. Henryk Naumowicz udzielił błogosławieństwa uczestnikom festynu. „Czuje się polski duch. To jest budujące i porywające” – stwier-

dził proboszcz, życząc, aby Wniebowzięta nadal wskazywała kierunek i dodawała sił. Duchowny udał się następnie święcić ustawione stoiska i zagrody dożynkowe, których w tym roku koła ZPL przyrzekowały aż 12.

Zgromadzoną publiczność przywitał prezes Związku Pola-

naszego narodu” – powiedział Tomaszewski. Wskazując na powiewający na scenie sztandar ZPL, mówił: „To nasze motto, nasz drogowskaz – Bóg, Honor, Ojczyzna. Rozpoczęliśmy święto od Mszy św., bo jak mówił św. Augustyn: Tam gdzie Pan Bóg na pierwszym miejscu, wszystko jest na właściwym miejscu. Nasza Ojczyzna – Wileńszczyzna, Polska i Litwa – są ważne dla każdego człowieka, który tu się urodził, tu się wychował, skąd pochodzą jego rodzice. Ojczyznę musimy pielęgnować. Trzeci człon hasła – honor. Honor w polskiej racji to przede wszystkim wolność i godność. Różnie bywało w przeciągu historii, ale nikt nas, Polaków na kolana nie postawił, nawet gdy swego państwa nie mieliśmy, ale przetrwaliliśmy i przetrwamy w myśl tego hasła – Bóg, Honor, Ojczyzna” – podkreślił prezes ZPL. Dodał, że na święcie nie brakuje też wątków innych kultur, bo jak wskazał „łączymy ludzi wszystkich narodowości, bo Wileńszczyzna jest wielokulturowa i wielonarodowościowa”.

Podkreślając piękny dorobek święta, prezes ZPL podziękował

wszystkim osobom, zaangażowanym w jego organizację. A jego inicjatorce i głównej organizatorce – Krystynie Gierasimowicz, wieloletniej staroście gminy kowalczukiej – wręczył Złotą Odznakę ZPL, przyznawaną najbardziej zasłużonym osobom na niwie krzewienia polskości. Tomaszewski wręczył dyplomy dziękczynne łącznie dla około 80 osób, które przyczyniły się do organizacji „Witaj Święta Wniebowzięta”, w tym dla pełni-

cej obowiązki starosty Kowalczuk Oli Łukaszewicz oraz Krystynie Najmowicz, jednej z głównych organizatorek.

Pięknego święta gratulowała mieszkańcom i organizatorom posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė, dziękując „za trud, aktywność, za serce, którym dzielicie się na tej pięknej imprezie”. – To bardzo ważne, że człowiek poświęca swój czas nie tylko ro-

dzinie i najbliższym, ale pełni też piękną misję, jaką tu pełnią członkowie ZPL, poświęcając swój czas, organizując, wypiekając, ozdabiając. Owocem tej pracy dzisiaj wspólnie się cieszymy i wam za to dziękujemy – powiedziała Tamašunienė.

O tym, że święta są potrzebne po to, by na chwilę przystanąć, spojrzeć wstecz na to, co udało się zrobić, i wspólnie dzielić się radością, mówiła wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė. – Jako wicemer rejonu wileńskiego, odpowiadająca za dziedzinę kultury i wzmacnianie wspólnot lokalnych, bardzo się cieszę, że dzisiaj jest was tutaj bardzo dużo. Jestem pewna, że silna rodzina stanowi silną społeczność. Jesteście przykładem, jak trzeba współpracować. Widzimy, jak aktywne są działające tutaj koła ZPL. Cieszymy się razem z plonów na dzisiejszym święcie, a jak zajdzie taka potrzeba, bądźmy silni i zdeterminowani – mówiła Tamošiūnaitė.

Poseł na Sejm Czesław Olaszewski w nawiązaniu do Święta Wniebowzięcia Najświętszej

Maryi Panny powiedział, że ktoś, jak nie Matka, która „dała w cielem Jezusa Chrystusa, może więcej wymodlić i wyprosić łask od Boga dla nas tu obecnych, dla naszej ukochanej Wileńszczyzny”. Życzył wszystkim wszelkich łask oraz „abyśmy byli razem”.

W imieniu radnych i starostów przywitał zebranych przewodniczący frakcji AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego Waldemar Urban. Podziękował organizatorom za udaną imprezę, a wszystkim zebranyim życzył dobrej zabawy. Życzenia złożyła również wieloletnia mer rejonu wileńskiego Maria Reksć.

Przez całe popołudnie ze sceny rozbrzmiewały wesołe piosenki. Kolorytu imprezie dodały skoczne tańce i barwne stroje ludowe, występujących zespołów. Można też było zajrzeć do gościnnych stoisk i zagród dożynkowych. Gospodynie częstowały wiejskimi przysmakami. Każdy mógł się przekonać, że dożynkowe tradycje są na Wileńszczyźnie żywe.

Fot. Jerzy Karpowicz

Wystawa portretów tłumaczy polskiej literatury „Z cienia“

Do 28 sierpnia 2023 r., w Wielofunkcyjnym Ośrodku Kultury w Rudominie (ul. Vilniaus 2, Rudomino, rejon wileński) odbędzie się wystawa portretów tłumaczy polskiej literatury „Z cienia“.

Przygotowana przez Instytut Polski w Wilnie i od 2022 roku wędrująca po Litwie wystawa portretów tłumaczy polskiej literatury „Z cienia” zawitała do rejonu wileńskiego. Do 28 sierpnia br. można ją oglądać na dziedzińcu przed Wielofunkcyjnym Ośrodkiem Kultury w Rudominie.

Na zdjęciach uwieczniona

została trzynastka wyjątkowych tłumaczy z języka polskiego na litewski: Irena Aleksaitė, Euge-

nijus Ališanka, Vytautas Dekšnys, Almis Grybauskas, Vyturys Jartūtis, Birutė Jonuškaitė, Regina

Koženiauskienė, Mindaugas Kvietkauskas, Vidas Morkūnas, Kornelijus Platelis, Rimvydas Strielkūnas, Kazys Uscila oraz Tomas Venclova. Każdy z portretów, opatrzony jest niepowtarzalną historią bohatera o tym, w jaki sposób zaczęła się jego przygoda z tłumaczeniem, kim są jego ulubieni autorzy, dzieła, epoki i nie tylko. Ponadto odwiedzający wystawę dowiedzą się jaki, zdaniem naszych bohaterów, powinien być mistrz przekładu.

Celem wystawy jest zwrócenie uwagi na tych, którzy zajmują się sztuką przekładu, odgrywając niezwykle ważną rolę w relacjach

między kulturami. Choć często tłumacze pozostają w cieniu autora dzieła, to właśnie dzięki twórcom przekładu czytelnicy mogą czytać zagraniczną literaturę w zrozumiałym dla siebie języku.

Autorem portretów jest fotograf Bartosz Frączak, a oprawę graficzną przygotowała Magdalena Zygiel.

Organizator: Instytut Polski w Wilnie. **Partnerzy:** Instytut Książki, Litewski Instytut Literatury i Folkloru, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego, Litewski Związek Tłumaczy Literackich, Związek Literatów Litwy.

Zakończono remont fasady kościoła św. św. Piotra i Pawła

W Wilnie zakończono remont fasady kościoła św. św. Apostołów Piotra i Pawła. Świątynia zwana perłą wileńskiego baroku została w tym roku uznana przez portal Catholicsay.com za najpiękniejszą na świecie.

Prace konserwatorskie w znacznym stopniu wsparła Kancelaria Premiera RP. „Koszty prac wyniosły około miliona euro. Znaczną część tej kwoty, 600 tys. euro otrzymaliśmy od rządu Polski. Instytut Polonika dokonał prac renowacyjnych XVII-wiecznych figur świętych Augustyna i Stanisława Kazimierczyka, znajdujących się na fasadzie kościoła, resztę zebrali parafianie i ludzie dobrej woli” – poinformował proboszcz parafii, ksiądz prałat Wojciech Górlicki. W ramach remontu, trwającego ponad rok, przeprowadzono badania konserwatorskie, a fasada i obie wieże kościoła zostały poddane gruntownej restauracji. Prace objęły czyszczenie i uzupełnienie ubytków tynku, malowanie ścian w kolorze pierwotnym odnalezionym w czasie badań konserwatorskich, wymieniono okna, więźbę dachową wież i dachu. Wymieniono wszystkie elementy blaszane na wieżach i fasadzie. „Wszystko, co się dało zrobić na fasadzie zostało zrobione” – podkreśla ks. Górlicki. W ostatnich latach w kościele zrealizowano też wiele innych prac i urządzono nieduże muzeum, a także odrestaurowano obraz przedstawiający Piotra i Pawła w ołtarzu głównym.

Upalna Zielna

Niewiele zabrakło do rekordu

Wtorek na Litwie był upalny. Słupki rterci wskazały 29-34 °C, tylko na północnym wschodzie kraju było 27-28 °C.

„Najcieplej było w Druskienikach i Kalwarii (33,8°C), a także w Olicie, Mariampolu i Szakach (33,5°C). Do rekordu dla 15 sierpnia zabrakło 0,6 stopnia (rekord: 34,3°C, Wilno, 15 sierpnia 2010)” – donosi Litewska Służba Hydrometeorologiczna (LHMT).

Bardzo ciepła była również nocą. Jak informuje LHMT, miejscami odnotowano noce tropikalne (kiedy powietrze nie schładza się poniżej 20,0°C w nocy). Temperatura powietrza w wielu miejscach wynosiła od 16 do 22 °C. Najcieplejsza noc była w Wilkomierzu (22,1 °C), a rzeńska noc była w Szyłokarczmie i Szkudach (około 15 °C).

NIEMENCZYŃSKIE ŚWIĘTO KULTURY I SPORTU

12.00-18.30 Zawody sportowe na stadionie obok gimnazjów
18.30-22.00 Nagradzanie i koncert świąteczny

2

WRZEŚNIA

DJ JOVANI ART OF MUSIC
BITIK ZYS KATAŽINA PARŠUTA PERŁA DALINA

Podczas koncertu odbędzie się jarmark rzemiosła ludowego, warsztaty twórcze dla dzieci i dorosłych

Rejestracja na zawody sportowe: info@vrsc.lt

Regulamin: www.vrsc.lt

Zapraszamy na rejonowe święto sportu

19 sierpnia o godz. 09:00 na Stadionie w Niemenczynie (ul. A. Mickiewicza 20) i w Gimnazjum im. Giedymina w Niemenczynie (ul. Ežero 14) odbędzie się Święto Sportu Rejonu Wileńskiego.

Podczas święta zostaną rozegrane mecze: piłki nożnej, koszykówki, siatkówki. Będzie można również zagrać w szachy oraz warcaby.

Zdobywcy I-III miejsc w poszczególnych dyscyplinach sportowych otrzymają puchary, medale i nagrody. Udział w zawodach mogą brać uczestnicy od 18 lat.

Zapraszamy do wzięcia udziału i aktywnego spędzenia czasu!

W stolicy

Znane są wyniki pierwszych testów wody i ścieków

(Dokończenie ze str. 1)
nicznych zawieszonych w ściekach) (wynik badania – 103 mg/l, podczas, gdy norma wynosi 50 mg/l).

Departament zwraca uwagę, że wylotem tym do Wilii odprowadzane są ścieki powierzchniowe nie tylko z terytorium przedsiębiorstwa, ale również z okolicznych terenów, dlatego owego zanieczyszczenia nie należy wiązać wyłącznie z pożarem. Do zwiększonego zanieczyszczenia mogły się również przyczynić zanieczyszczenia z okolicznych terytoriów.

Wyniki pozostałych badanych parametrów (chemicznego zużycia tlenu, azotu ogólnego, fosforu ogólnego, produktów ropopochodnych, metali ciężkich – miedzi, chromu i niklu) nie wykazały wzrostu zanieczyszczenia środowiska. Żadnych zmian w

jakości wody Wilii poniżej odplywu również nie odnotowano.

Departament Ochrony Środowiska informuje, że na podstawie wyników badań dokonana została na razie wstępna ocena sytuacji. Na wyniki badań dotyczących substancji priorytetowych i niebezpiecznych, jak również – niektórych metali ciężkich oraz na ocenę ekotoksyczności należy jeszcze czekać. Ostateczne wnioski odnośnie zanieczyszczeń, które mogły trafić do środowiska, departament poda dopiero po otrzymaniu i ocenie wszystkich wyników badań. Oprócz tego Departament Ochrony Środowiska zwrócił się do Litewskiej Służby Geologicznej i Agencji Ochrony Środowiska z prośbą o przeprowadzenie badań skażenia gleby na okolicznych terenach oraz zidentyfikowania innych terenów,

które mogłyby zostać zanieczyszczone w wyniku pożaru.

Tymczasem specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego z uwzględnieniem informacji przekazanej przez instytucje odpowiedzialne zalecają:

- osobom mieszkającym w pobliżu miejsca pożaru i uprawiającym warzywa i owoce zalecają – jak zwykle – dokładne ich mycie przed spożyciem, a jeżeli jest to możliwe, również obranie skórki;
- osobom posiadającym studnie szybkie monitorować jakość wody, a w przypadku zauważonych zmian, zgłaszać je do Państwowej Służby Kontroli Żywności i Weterynarii.

W przypadku podejrzenia zatrucia czy złego samopoczucia zaleca się niezwłocznie skontaktować się z lekarzem.

Ruch będzie łatwiejszy

Na początku tygodnia w stolecznej dzielnicy Zameczek otwarto nowy dwupasmowy odcinek ulicy Smalinės. Ułatwi on mieszkańcom komunikację między poszczególnymi częściami tej dzielnicy. Dla wygody mieszkańców okolicznych domów urządzono ścieżki pieszą i rowerową oraz nowy przystanek komunikacji miejskiej.

Urządzony pod al. Pilaitės 830-metrowy odcinek ul. Smalinės połączony jest rondami z ul. Vydūno i ul. Stalupėnų. Obok zbudowano 1300-metrową ścieżkę dla pieszych i 800-metrową ścieżkę rowerową. Koszt realizacji projektu – 5,3 mln euro. Po tym, gdy nowa i stara części dzielnicy Zameczek zostały połączone ulicą Smalinės, od 21 sierpnia zniesiony zostanie obowiązujący obecnie na skrzyżowaniu skręt w lewo z al. Pilaitė na ul. Papilėnų. Nowe dwupoziomowe

skrzyżowanie umożliwi mieszkańcom dojazd do południowej części dzielnicy Zameczek poprzez skręt w prawo i wjazd na ul. Smalinės.

Od 19 sierpnia planowane są również zmiany w komunikacji miejskiej. Autobusy nr 75 i 4G jadąc z Santaryszek/Saulėtekio w kierunku dzielnicy Zameczek nie będą już skręcać w lewo z al.

Pilaitės na ul. Papilėnų, lecz skręcając w prawo obok stacji paliwowej. Autobusy będą się zatrzymywały na nowym przystanku „Smalinės” i będą jechały ulicami Smalinės i Vydūno. Na dalszym odcinku komunikacja miejska będzie kursowała zwykłą trasą. Z dzielnicy Zameczek autobusy będą kursowały na dotychczasowych trasach.

Weź udział w wyborach sołtysów!

Obecna kadencja stolecznych sołtysów dobiega końca. Wilno zaprasza do udziału w nowych wyborach, które się odbędą w dniach od 4 września do 13 października.

Aktywni mieszkańcy Wilna, społeczności i stowarzyszenia proszeni są o zastanowienie się nad kandydaturą aktywnej osoby, która przez najbliższe cztery lata będzie mobilizowała lokalną wspólnotę i reprezentowała swoją dzielnicę w kontaktach z samorządem.

Sołtys jest swoistym łącznikiem między samorządem, lokalną wspólnotą i innymi instytucjami. W przeciwieństwie do starostów, którzy są mianowani przez administrację miasta, sołty-

si są wybierani przez mieszkańców. O to stanowisko może się ubiegać każdy, kto chce zmian, nie boi się odpowiedzialności i gotów jest reprezentować lokalną wspólnotę. Ponieważ sołtysi są najbliższymi swoich wspólnot, ich zadaniem jest przekazywanie skarg i życzeń mieszkańców do władz miasta oraz odpowiadanie na pytania mieszkańców dotyczące tego, co można zrobić, by rozwiązać konkretną sytuację.

Kandydatem na sołtysa mogą być pełnoletni mieszkańcy, którzy mają zadeklarowane swoje miejsce zamieszkania w sołectwie, w którym wystawiana jest ich kandydatura.

Kandydatury na sołtysa można zgłaszać od 4 września do 15

września drogą elektroniczną lub w swoim starostwie. Głosowanie na sołtysów zarówno drogą elektroniczną, jak też na żywo w starostwach będzie się odbywało od 22 września do 13 października. Oddać swój głos można będzie elektronicznie na stronie internetowej samorządu lub pisemnie w starostwach, gdzie kandydaci lub osoby ich wspierające będą zapraszali do złożenia podpisu na kartach do głosowania.

Jeżeli kandydaci na sołtysów otrzymają co najmniej 5 proc. głosów, zostaną uznani za wybranych. Wybory do objęcia pozostałych wolnych miejsc sołtysów odbędą się powtórnie od 30 października do 20 listopada. Obecnie w Wilnie jest 189 sołectw.

23 sierpnia 2023 r. o godz. 10.00
w dużej sali samorządu odbędzie się

POSIEDZENIE RADY SAMORZĄDU REJONU WILEŃSKIEGO

Posiedzenie można obserwować na: <https://youtu.be/M2TWtxjENq4>
Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego
(S-3439)

Zapytaj,
nie zbłądzisz!

Porady prawne

Prawo pierwszeństwa do wyboru czasu urlopu

Państwowa Inspekcja Pracy informuje, że Kodeks Pracy reguluje prawo pracowników mających zobowiązania rodzinne do korzystania z pewnych gwarancji, pozwalających pracownikom na spędzanie większej ilości czasu z rodziną i odpoczynek, a pracodawca ma obowiązek podjęcia kroków, by pomóc pracownikom w wypełnianiu ich zobowiązań rodzinnych. W przypadkach określonych w Kodeksie Pracy pracodawca powinien rozpatrzyć przedstawione przez pracowników wnioski dotyczące wykonywania zobowiązań rodzinnych i odpowiedzieć na nie pisemnie w uzasadniony sposób.

Jak podkreśla kanclerz Państwowej Inspekcji Pracy Šarūnas Orlavičius, zasada poszanowania rodzinnych zobowiązań pracowników realizowana jest w oparciu o założenia Kodeksu Pracy, które określają dla pracowników pewne gwarancje. Na przykład, pracownik, samotnie wychowującym dziecko do 14. roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia, przysługuje dłuższy coroczny urlop – 25 dni roboczych, w przypadku pracy w ciągu 5 dni tygodniowo lub 30 dni roboczych, w przypadku pracy w ciągu 6 dni tygodniowo. Jeżeli liczba dni pracy tygodniowo jest mniejsza lub zróżnicowana, pracownikowi przysługuje 5-tygodniowy urlop.

Należy zauważyć, że przy wyborze czasu corocznego urlopu prawo pierwszeństwa mają: pracownicy w ciąży oraz pracownicy wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 3 lat; pracownicy wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 lat; pracownicy wychowujący dwoje i więcej dzieci. Oprócz tego, Kodeks Pracy określa, że pracodawca powinien uwzględnić podanie o coroczny urlop w przypadku: pracownicy w ciąży przed lub po urlopie macierzyńskim; pracowników, matki dzieci których są w trakcie urlopu macierzyńskiego, przed lub po urlopie tacierzyńskim; pracowników opiekujących się chorymi członkami rodziny oraz pracowników niepełnosprawnych.

Należy podkreślić, że oprócz urlopu wypoczynkowego, pracownikom mającym zobowiązania rodzinne może zostać przyznany również urlop bezpłatny. Pracodawca jest zobowiązany uwzględnić podanie pracownika o udzielenie urlopu bezpłatnego w wymiarze nie krótszym niż wnioskowany przez pracownika, jeżeli z wnioskiem występuje: pracownik wychowujący dziecko do 14. roku życia (do 14 dni kalendarzowych); pracownik niepełnosprawny, pracownik wychowujący dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 lat lub opiekujący się osobą niepełnosprawną, wobec której orzeczono konieczność sprawowania stałej opieki (do 30 dni kalendarzowych); ojciec w okresie urlopu macierzyńskiego matki dziecka na wniosek ojca (matka – w okresie urlopu tacierzyńskiego dziecka), jednak łączny wymiar urlopu nie może przekroczyć 3 miesięcy; pracownik opiekujący się chorym członkiem rodziny lub osobą mieszkającą z pracownikiem bądź pracownik, który przedstawił zaświadczenie lekarskie o stanie swego zdrowia, na okres zalecony przez organ służby zdrowia (w wymiarze, w jakim zaleca lekarz).

Kanclerz Orlavičius podkreśla, że Kodeks Pracy zapewnia pracownikom pewne gwarancje i warunki, by mogli sprawniej pogodzić pracę z obowiązkami rodzinnymi. Pracodawca zatem – zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy – zobowiązany jest do udzielania pracownikom pomocy w wypełnianiu ich zobowiązań rodzinnych.

Co prawda, oprócz wyżej wymienionych gwarancji dotyczących urlopu, Kodeks Pracy zapewnia pracownikom również inne gwarancje, takie jak praca zdalna, dodatkowe dni odpoczynku, skrócone godziny pracy itp. W przypadkach, gdy pracodawca nie przestrzega przepisów Kodeksu Pracy, pracownik może odwołać się do komisji ds. sporów pracowniczych.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 17 sierpnia	Piątek 18 sierpnia	Sobota 19 sierpnia	Niedziela 20 sierpnia	Poniedziałek 21 sierpnia	Wtorek 22 sierpnia	Środa 23 sierpnia
31°C	29°C	28°C	28°C	24°C	23°C	24°C
21°C	20°C	18°C	18°C	17°C	14°C	14°C
Księżyc:		VIII 24 1 KWADRA	VIII 31 PEŁNIA	IX 07 OSTATNIA KWADRA	IX 15 NÓW	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 17 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.57, zach. – 20.47
Długość dnia – 14 godz. 50 min.
Anity, Joanny, Julianny, Jacka,
Klary, Mirona

Piątek, 18 sierpnia

Słońce: wsch. – 5.59, zach. – 20.45
Długość dnia – 14 godz. 46 min.
Alberta, Heleny, Ilony, Klary, Lauri,
Sancji

Sobota, 19 sierpnia

Dzień Pomocy Humanitarnej
Słońce: wsch. – 6.01, zach. – 20.42
Długość dnia – 14 godz. 41 min.
Bolesława, Jana, Juliana, Ludwika,
Mariana

17 SIERPNI

1923 – urodził się Chaleo Yoovithya, tajski przedsiębiorca, twórca bezalkoholowego napoju pobudzającego Red Bull (jako Krating Daeng, 1970) (zm. 2012).

1943 – urodził się Robert De Niro Jr., znany amerykański aktor (Don Vito Corleone z *Ojciec chrzestny II*, Jake La Motta z *Wściekłego byka*).

1993 – Litewski Sąd Konstytucyjny podjął pierwszą decyzję (wnioskodawcy zostało zwrócone jego podanie).

1998 – w wypadku drogowym zginęli polscy lekkoatleci, mistrzowie olimpijscy – Władysław Komar (ur. 1940, kulomiot) i Tadeusz Ślusarski (ur. 1950, skok o tyczce).

18 SIERPNI

1928 – urodził się w Lidzie Andrzej Jacek Januszajtis, fizyk, pasjonat, znawca historii Gdańska.

1933 – urodził się w Paryżu Roman Polański (jako Raymond Thierry Liebling), polsko-francuski reżyser i scenarzysta pochodzenia żydowskiego (*Nóż w wodzie*, *Chinatown*, *Pianista* – Oscar), aktor.

1998 – zmarł Otto Wichterle, czeski chemik pochodzenia niemieckiego, wynalazca elastycznych soczewek kontaktowych (1956) (ur. 1913).

19 SIERPNI

2003 – w zamachu bombowym na placówkę ONZ w Bagdadzie zginęło 22 pracowników, w tym brazylijski Wysoki Komisarz ONZ Sérgio Vieira de Mello (ur. 1948).

20 SIERPNI

2013 – zmarła Ewa Petelska (Poleska, Głowacka), reżyserka i scenarzystka (*Jarzębina czerwona*, *Naganiacz*, *Kopernik*) (ur. 1920).

Niedziela, 20 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.02, zach. – 20.40
Długość dnia – 14 godz. 38 min.
Bernarda, Sabiny, Sobiesława

Poniedziałek, 21 sierpnia

Słońce: wsch. – 6.04, zach. – 20.38
Długość dnia – 14 godz. 34 min.
Franciszka, Joanny, Piusa, Wiktorii

Wtorek, 22 sierpnia

NMP Królowej
Słońce: wsch. – 6.06, zach. – 20.35
Długość dnia – 14 godz. 29 min.
Cezarego, Filipa, Hipolita, Marii

Środa, 23 sierpnia

Dzień Czarnej Wstęgi – na Litwie Pamięci Ofiar Stalinizmu i Nazizmu
Słońce: wsch. – 6.08, zach. – 20.33
Długość dnia – 14 godz. 25 min.
Filipa, Ireneusza, Róży, Wiktora

21 SIERPNI

1943 – zmarł Henrik Pontoppidan, duński pisarz, laureat Nagrody Nobla z 1917 (W czepku urodzony, Królestwo umarłych) (ur. 1857).

– urodził się Hugh Wilson (właśc. Hugh Hamilton Wilson, Jr.), amerykański reżyser i scenarzysta (*Akademia Policyjna*) (zm. 2018).

1963 – urodził się król Maroka Muhammad VI (od 1999).

22 SIERPNI

1873 – urodził się w Sokółce (woj. podlaskie) Aleksandr Bogdanow (właśc. Malinowski), rosyjski działacz socjaldemokratyczny, lekarz, filozof, ekonomista, twórca tektologii (zm. 1928).

1903 – zmarł Menotti Garibaldi, polski i włoski generał (ur. 1840); w 1863 naczelny dowódca wyprawy wschodniej (legionu włoskiego) – niezorganizowana.

1943 – na duńską wyspę Bornholm spadła testowa raketa V1 – pierwsza informacja wywiadowcza o wyglądzie tego pocisku.

23 SIERPNI

1623 – urodził się Stanisław Lubieniecki, ps. Christianus Thimoteus, Brutus, astronom, historyk, pisarz i arianin (zm. 1675). Jego *Theatrum cometicum...* – największe dzieło XVII w. o kometach.

1903 – urodził się Bucharze Serge Golon (Vsevolod Goloubionoff), francuski pisarz pochodzenia rosyjskiego, wraz z żoną – Anne Golon – autor cyklu powieści o markizie Angelice (zm. 1972).

1923 – urodziła się Zofia Pomysz-Piasecka, pisarka, scenarzystka (*Pasażerka*, *W Jezioranach*) (zm. 2022).

WL. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Luna-25 blisko Księżyca

11 sierpnia po północy rozpoczęła się bardzo ambitna, rosyjska misja kosmiczna. Rosja, korzystając wyłącznie z własnych technologii postanowiła wrócić na Księżyc. Zbudowała w tym celu lądownik Luna-25, który właśnie leci w kierunku Srebrnego Globu. Zgodnie z planem sonda ma dotrzeć do celu za 10 dni. To pierwsza misja, która ma zakończyć się lądowaniem na Księżycu w historii najnowszej Rosji – poprzednią taką misję Moskwa realizowała 47 lat temu, w 1976 roku, jeszcze w czasach ZSRR.

Zadaniem Łuny-25 jest przede wszystkim miękkie lądowanie, po którym nastąpi uruchomienie

aparatury naukowej i seria badań, związanych z poszukiwaniem księżycowych zasobów.

W następnych lotach Rosjanie chcą wysłać księżycowy orbiter, a później sondy które nie tylko wylądują i przeprowadzą badania, ale także powrócą z zebranymi próbkami na Ziemię.

Rosyjska misja po dekadach bliskiej współpracy międzynarodowej, powraca do konfrontacji i kosmicznego wyścigu. Takie podejście nie powinno jednak dziwić, gdy pamiętamy, że stawką nie jest – jak przed laty – prestiż i wbicie flagi w regolit, ale dostęp do kosmicznych zasobów, jak m.in. niezwykle cenny izotop hel-3.

Śmiech na zdrowie

Dzieci w szkole sprzeczą się, które z nich ma mniejszego dziadka:

1. Mój dziadek ma 100 cm wzrostu!
2. A mój ma tylko 50 cm.
3. A mój – mówi Jasio – leży w szpitalu, bo spadł z drabiny jak zrywał jagody.

♦ ♦ ♦ ♦

– Twoje wypracowanie jest niezłe, – mówi nauczycielka do małego Fufalskiego – ale jest identyczne jak wypracowanie twojego kolegi z ławki. Wiesz co to znaczy? – Że jego też jest niezłe..?

♦ ♦ ♦ ♦

Trzy żrebaki przechwalały się kto ma starszą babcię:
– Moja babcia wozila na grzbiecie Napoleona – mówi pierwszy.
– To nic, moja wozila Aleksandra Wielkiego – mówi drugi.
– A moja piła wodę z Morza Martwego, w czasach, kiedy było jeszcze Morzem Chorym – wypalił trzeci.

♦ ♦ ♦ ♦

Mąż do żony:
– Możesz nam pogratulować, wczoraj z kumplami założyliśmy klub abstynenta!
– A to dopiero musieliście być urzędnici!

♦ ♦ ♦ ♦

W małym miasteczku turysta zaczepia przechodnia i pyta:
– Gdzie tu można dobrze zjeść?
Na to tamten odpowiada:
– Dobrze, to u księdza proboszcza.

♦ ♦ ♦ ♦

Właściciel gospodarstwa agroturystycznego zwraca się do turysty:
– Tutaj co rano będzie pana budziło pianie koguta.
– To niech go Pan nastawi na dziesiątą!

♦ ♦ ♦ ♦

Dlaczego w Wąchocku wszyscy chodzą w kaskach?

- Bo urwał się sznur w dzwonnicy i kościelny rzuca kamieniami.
- Bo sołtys wjechał pługiem na minę, sołtys już spadł, pług jeszcze nie.
- Bo wczoraj w telewizji podali, że ciśnienie spadnie.

♦ ♦ ♦ ♦

Dlaczego kiedy uruchamiano linię do Wąchocka, to autobus przyjechał w piątek, a odjechał w poniedziałek?

- Bo sołtys uczył chamstwo jak się wsiada i wysiada.

♦ ♦ ♦ ♦

W Wąchocku mają prawdziwego senatora. Widziano dwóch pijanych jak szli przy torach i wzajemnie do siebie mówili: „Siądź se na torze”.

♦ ♦ ♦ ♦

Idzie facet ze strzelbą w jednej i małym pudełeczkiem w drugiej ręce. Spotyka go kolega:

- No cześć. Gdzie idziesz?
- Do teściowej na urodziny. Kolczyki jej kupiłem.
- A strzelba po co?
- Jak to? A dziurki w uszach czym zrobić?

♦ ♦ ♦ ♦

Rozmawiają dwie koleżanki:
– Nie znoszę kierowców rozmawiających przez telefon. Przez swoje zachowanie są strasznie nieodpowiedzialni.

- Ja też. Dzisiaj taki jeden zjechał mi tak drogę, że wypadł mi z ręki puder, a szminka zjechała mi na policzku...

♦ ♦ ♦ ♦

Pijani kierowcy przejeżdżają znak stop bez zatrzymywania. Kierowcy po marihuanie zatrzymują się i czekają aż będzie zielony.

♦ ♦ ♦ ♦

Jak można stracić na wadze?
– Kupić wagę za 100 euro, a sprzedać za 50.

Kulturalnie?

Artystyczny Londyn

Analizy z niemieckiej firmy PosterXXL, produkującej plakaty, albumy i różnego rodzaju odbitki, sprawdzili, które europejskie miasta są największymi mekkami dla artystów, miłośników sztuki i studentów kierunków artystycznych.

Za rankingiem stoją twarde dane dotyczące pięciu kategorii, wpływających na artystyczny charakter danego miasta. Przeanalizowano liczbę galerii sztuki, budynków autorstwa znanych architektów, liczbę szkół artystycznych, festiwalu poświęconych sztuce oraz współczesnych artystów, którzy urodzili się w danym mieście. Na podstawie analizy wszystkich tych danych powstał ranking 25 najbardziej artystycznych miast Europy. Na

podium rankingu znalazły się Londyn, Amsterdam i Rzym. Do pierwszej dziesiątki zakwalifikowały się ponadto Edynburg, Oslo, Berlin, Mediolan, Helsinki, Lyon i – co zaskakujące – Paryż, ale dopiero na 10. pozycji.

Na końcu zestawienia (przedostatnie, 24. miejsce) znalazło się jedyne miasto z Polski – Warszawa. Co ciekawe, wyprzedziła Barcelonę, która uchodzi za miasto pełne sztuki i artystów.

Warszawę bezpośrednio wyprzedzają Wiedeń, Monachium i Sztokholm, a jeszcze wyżej znalazły się takie miasta jak Praga na miejscu 19. czy Budapeszt na pozycji 15. Zaskakuje fakt, że w rankingu zabrakło Krakowa.

Stolica Polski zajmuje również 15. miejsce w rankingu 25 miast, w których urodziło się najwięcej wybitnych współczesnych artystów, wyprzedzając Mediolan, Madryt, Budapeszt, Lyon czy Ateny. Na czele zestawienia uplasowały się Londyn, Paryż, Amsterdam, Wiedeń i Berlin.

Kraków zajął 22. miejsce w rankingu miast z największą liczbą galerii sztuki, wyprzedzając jedynie Bukareszt, Wilno i Helsinki. Liderami tego zestawienia okazały się Londyn, Praga, Paryż, Amsterdam i Mediolan.

